

رئیس شورای امنیت احترامات فائقه خویش را به اعضای شورا
تقدیم نموده، و بدینوسیله کاپی نامه‌ی مورخ ۸ نومبر ۲۰۲۳ از
سوی سرمنشی عنوانی رئیس شورای امنیت و ضمیمه‌ی آن را غرض
معلومات اعضاء احترامانه پیشکش می نماید.

این نامه و ضمیمه‌ی آن به عنوان سند شورای امنیت تحت
نام گزارش S/2023/856 نشر خواهد شد.

۹ نومبر ۲۰۲۳

THE SECRETARY-GENERAL

۸ نومبر ۲۰۲۳

محترم آقای رئیس،

به تاسی از پاراگراف ۱ قطعنامه شماره ۲۶۷۹ (۲۰۲۳)، مصوب شورای امنیت و نشست ۱۹۲۳۸ مورخ ۱۶ مارچ ۲۰۲۳، افتخار دارم که ارزیابی مستقل را طوری که در پاراگراف ۲ آن قطعنامه توضیح شده است، پیشکش می نمایم. سیاستگذار خواهیم بود اگر لطف نموده این سند را به سمع اعضای شورای امنیت رسانیده و تقاضا نمائید تا آن را به عنوان سند رسمی نشر نمایند.

آقای رئیس، لطفاً احترامات فائقه مرا پذیرا باشید.

آنتونیو گوتیرش

جلالتمئاب آقای ژانگ جون

رئیس شورای امنیت

نیویارک

بخش ۱. معرفی _____

بخش ۲. موضوعات کلیدی و اولویت های شناسائی شده در این ارزیابی _____

حقوق بشر، به ویژه حقوق زنان و دختران _____

مبارزه با تروریسم، مبارزه با مواد مخدر و امنیت منطقی _____

موضوعات اقتصادی، بشری و انکشافی _____

حکومتداری فراگیر و حاکمیت قانون _____

نمایندگی سیاسی و تاثیرات روی اولویت های منطقی و جهانی _____

بخش ۳. پیشنهادات _____

اعتماد سازی از طریق رسیدگی به نیازمندی های عاجل افغان ها _____

همکاری های دوامدار در موضوعات کلیدی امنیتی، منطقی و سیاسی _____

نقشه راه برای ادغام حکومت افغانستان در سیستم جهانی _____

الف. مکلفیت های حکومت افغانستان _____

ب. پیگیری گفتگوهای بین الافغانی به منظور دستیابی به حکومت فراگیرتر _____

ج. عادی سازی و نمایندگی حکومت افغانستان _____

میکانیزم ها برای حمایت از تعامل _____

تدویر نشست گروهی بزرگ توسط ملل متحد _____

گروه تماس جهانی _____

نماینده ویژه ملل متحد _____

بخش ۴. نتیجه گیری _____

ضمیمه: حیطه ی نظر خواهی _____

بخش ۱. معرفی

- به تاریخ ۱۶ مارچ ۲۰۲۳، شورای امنیت ملل متحد قطعنامه شماره ۲۶۷۹ را با توافق آراء تصویب کرد که در آن از سرمنشی تقاضا شد تا ارزیابی مستقل در مورد افغانستان را الی ۱۷ نومبر ۲۰۲۳ به شورای امنیت ارائه نماید.
- شورای امنیت تقاضا نمود که ارزیابی مستقل شامل پیشنهادات برای رویکرد منسجم و یکپارچه میان فعالین ذیربط سیاسی، بشری و انکشافی در داخل و خارج از سیستم ملل متحد باشد تا به چالش های موجود که افغانستان با آن مواجه است، رسیدگی صورت گیرد. هدف اساسی به پیش بردن هدفی مبنی بر داشتن افغانستان امن، با ثبات، مرفه و فراگیر در همخوانی با شرایطی که در قطعنامه های قبلی شورای امنیت تشریح شده است، می باشد.

- به عنوانی بخشی از روند نظرخواهی در این ارزیابی، اعضای تیم من و خودم وقت کافی را در افغانستان سپری نمودیم، به تمام مناطق کشور، از کابل الی ولسوالی های دوردست، سفر کردیم. من به پایتخت تعدادی از کشور های عضو سفر کردم، با افراد کلیدی ذیدخل در منطقه و سایر کشور ها ملاقات نمودم و همچنان با تعداد زیاد افراد ذیدخل افغان که در خارج از کشور به سر می بردند، دیدار داشتم.
- ما در داخل و خارج از کشور، با فعالین سیاسی افغان و افراد ذیدخل به شمول نمایندگان مقامات حاکم در سطح ملی و محلی، سایر شخصیت های سیاسی، زنان، مردان و جوانان افغان از طیف های مختلف، جامعه مدنی، تاجران، بزرگان محلی و مذهبی ملاقات نمودیم. من گزارش های ملل متحد در مورد افغانستان، و همچنان آمار و ارقام تائید شده از سوی ملل متحد و سایر منابع تحقیقی مربوط به حیطة ارزیابی را در نظر داشتم.
- روند نظرخواهی نشان داد که سطح فعلی تعامل جهانی موثر نمی باشد. این [تعامل] پاسخگوی نیازمندی های بشری، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی مردم افغانستان نیست، و نه هم اولویت های عمده و نگرانی هایی را که از سوی جوانب ذیدخل جهانی به شمول کشور های همسایه مطرح شده است، به گونه ای درست مرفوع می سازد. به چنان تعاملی نیاز است که بر مبنای اندوخته های قبلی استوار بوده، روی نیازمندی های مردم افغانستان متمرکز باشد، و حقایق سیاسی در افغانستان امروز را بپذیرد.¹
- از تحول سیاسی در آگست ۲۰۲۱ بدینسو، جناح های افغان در داخل و خارج از کشور، کشور های همسایه، سازمان ها و میکائیزم های ملل متحد، و سایر افراد ذیدخل بین المللی نگرانی های جدی شان را در مورد وضعیت حکومتداری و رعایت حقوق تحت سلطه مقامات حاکم، و همچنان تهدیدات احتمالی به ثبات و امنیت منطقه از طرف افغانستان، ابراز نموده اند.²
- تمام جوانب ذیدخل از وضعیت زنان و دختران در افغانستان و تاثیرات گسترده ای که این وضعیت بالای افغانستان و صلح و امنیت جهانی دارد، ابراز نگرانی کرده اند. ممنوعیت تعلیم و تحصیل دختران فراتر از دوره متوسطه و تحصیلات عالی و ممنوعیت حق کار، در پهلوی سایر محدودیت ها، در مطابقت با ارزش های اساسی مندرج منشور ملل متحد یا مندرج قانون بین المللی قرار ندارد، و نه برای ثبات سیاسی و اقتصادی افغانستان مناسب می باشد.
- مقامات برحال به نوبه خود، با داشتن کنترل کامل کشور و داشتن مسئولیت هایی مبنی بر اداره افغانستان، برای عادی سازی [وضعیت] سیاسی و اقتصادی تلاش نمود که موفقانه نبود. وضعیت کنونی به بن بست رسیده، و روابط جامعه جهانی با افغانستان را در حالت بلاتکلیفی قرار داده که عقبگرد جدی برای مردم افغانستان می باشد.
- محدودیت های کشور های تمویل کننده در مساعدت های انکشافی و تخنیکي که اکثراً در عکس العمل به منع حقوق زنان و دختران می باشد، میزان مساعدت های جهانی برای رسیدگی دوامدار به نیازمندی های مردم افغانستان و حمایت از تاب آوری آنها به عنوان یک جامعه ای که با نیازمندی های متعدد سیاسی، اقتصادی، محیط زیستی و سایر نیازمندی ها مواجه اند، را محدود می سازد. محدودیت های رسمی و غیررسمی مالی و عدم اعتماد مانع فعالیت بانکداری افغانستان و سکتور خصوصی شده است. به رغم آن، پس از شرایط بحرانی در اواخر ۲۰۲۱، اقتصاد به پیمانهای بسیار اندک متعادل شده و هنوز هم آسیب پذیر و شکنند می باشد. احتمال کاهش قریب الوقوع در مساعدت های تمویل کنندگان که ناشی از نیاز [به این مساعدت ها] در سایر نقاط جهان می باشد و موانع در عرضه مساعدت ها در افغانستان که اکثراً برخواسته از پالیسی های بازدارنده مقامات حاکم می باشد، می تواند وضعیت شکنند اقتصادی و بشری را نامتعادل تر کند.
- صحت، بهزیستی، رفاه و امنیت مردم افغانستان تنها منفعت داخلی ندارد. از نظر تاریخی، فرهنگی و سیاسی، افغانستان و جوامع مختلف این کشور ارتباط عمیق با کشور های همسایه و منطقه دارد. آنچه که مردم افغانستان را متاثر می سازد، بالای مردم منطقه و فراتر از آن تاثیر دارد. افغانستان این ظرفیت را دارد که به عنوان دهلیز

¹ برای خلاصه حیطة نظرخواهی، به ضمیمه مراجعه شود.

² به گونه ای مثال، مراجعه شود به: قطعنامه های شماره ۲۶۸۱ (۲۰۲۳) و ۲۶۷۹ (۲۰۲۳) شورای امنیت؛ گزارش های منظم سرمنشی ملل متحد در مورد وضعیت در افغانستان؛ گزارش دفتر کمیشنری عالی برای حقوق بشر، A/HRC/54/21 (منبع به نام A/HRC/54/21 یاد می شود)؛ گزارش بازرس ویژه در مورد وضعیت حقوق بشر در افغانستان و گروه کاری در مورد تبعیض علیه زنان و دختران (۲۰ جون ۲۰۲۳) A/HRC/53/21.

منطقوی برای تجارت، اتصال و روابط مردم با مردم که منطقه را غنی می سازد، موفق شود. اما، این پوتانسیل را نیز دارد که به عنوان یک کشور مبداء برای مواد مخدر غیرقانونی، مقر انتقال تروریسم و ایدیولوژی افراطی، و منبع بالقوه مهاجرت و بیجائی گروهی و توده‌پی مبدل گردد.

- نه جامعه جهانی و نه اکثریت مطلق مردم افغانستان نمی خواهند که شاهد تکرار درگیری مسلحانه در افغانستان باشند. این خواست برای ثبات محلی، ملی و منطقوی نقطه‌ی مشترک اساسی است، و تهداب تعامل جهانی در آینده می باشد. ما باید یک راه سیاسی جستجو کنیم تا از آن طریق منافع تمام جوانب - مردم افغانستان، جامعه جهانی، و مقامات حاکم - به گونه‌ی عادلانه مورد بحث و مذاقه قرار گیرد.
- نتیجه‌ی آنچه در فوق مورد بحث قرار گرفت، تعریف آینده‌ای است که حکومت افغانستان بدون تجربه کردن یک دور دیگر از خشونت‌ها، کاملاً با جامعه بین المللی مدغم می شود در حالیکه تمام مکلفیت‌های حقوقی را رعایت خواهد کرد.
- در پاسخ به ماموریت شورای امنیت و به اساس نظرخواهی با افراد متعدد ذیدخل، این گزارش حاوی پیشنهادهای برای حرکت به جلو و پلان برای تعامل است تا مسیر فعالیت‌های سیاسی، بشری و انکشافی را تعیین نموده و هماهنگی بیشتر به میان آورد؛ و نقشه‌ی راه عینی است که زمینه را برای مذاکره موثرتر و تطبیق اولویت‌های افغانستان و جوانب بین المللی مساعد می سازد.

بخش ۲. موضوعات کلیدی و اولویت‌های شناسائی شده در ارزیابی

- مقصد این ارزیابی در نظر گرفتن "چالش‌های موجود که افغانستان با آن مواجه است به شمول، ولی نه محدود به، چالش‌های بشردوستانه، حقوق بشری به ویژه حقوق زنان و دختران، اقلیت‌های مذهبی و قومی، امنیتی و تروریسم، مواد مخدر، انکشافی، اقتصادی و اجتماعی، دیالوگ، حکومتداری و حاکمیت قانون" می باشد.
- نظرخواهی‌ها منتج به یافته‌های مهم در مورد تمام این موضوعات شد. به ویژه، دیدگاه‌ها در مورد چالش‌ها و اقدامات بالقوه‌ی بعدی برای رسیدگی به اولویت‌های کلیدی که در نشست ماه می ۲۰۲۳ توسط نمایندگان خاص برای افغانستان و منطقه شناسائی شده بود؛ این نشست توسط سرمنشای دایر گردیده بود. این [دیدگاه‌ها] شامل نگرانی پیرامون ثبات در افغانستان و منطقه، حضور شبکه‌های تروریستی، همه شمول بودن و حقوق بشر، مشخصاً حقوق زنان و دختران افغان، و قاچاق مواد مخدر می شود.³
- جوانب ذیدخل نظر دادند که در این ارزیابی یکبار دیگر به پیمانهای وسیع روی این اولویت‌ها تاکید صورت گیرد. همچنان، تعدادی خواهان ابزار بیشتر برای بهبود وضعیت اقتصادی در افغانستان شد تا نیازمندی‌های اساسی و متفاوت تمام شهروندان افغانستان مورد رسیدگی قرار گرفته و از ثبات در افغانستان و منطقه اطمینان حاصل گردد.

الف. حقوق بشر، به ویژه حقوق زنان و دختران

- محافظت مساوی و کامل حقوق بشر برای تمام شهروندان بیانگر مکلفیت‌های اساسی کشور‌های عضو سازمان ملل متحد بوده و برای توسعه، رشد اقتصادی و ثبات دوامدار بسیار ضروری می باشد. در وضعیت کنونی، محدودیت‌ها و نقض حقوق شهروندان افغانستان - به ویژه حقوق زنان و دختران - نقش به سزایی در بن بست سیاسی فعلی دارد.
- حکومت افغانستان به عنوان یک عضو کنوانسیون‌ها و میثاق‌های کلیدی،⁴ متعهد به مکلفیت‌های مشخص شده است. انجام این مکلفیت‌ها نه تنها نیازمند خودداری از خشونت است بلکه مستلزم فضای است که حقوق بشر

³ سخنرانی افتتاحیه سرمنشای در نشست مطبوعاتی پیرامون افغانستان، ۲ می ۲۰۲۳.

⁴ برخی از این مکلفیت‌های مندرج مواثیق کلیدی قرار ذیل می باشند: کنوانسیون ملل متحد علیه شکنجه و سایر رفتارها یا مجازات ظالمانه، غیر انسانی یا تحقیرکننده (CAT)، میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی (ICCPR)، کنوانسیون بین المللی حمایت از تمامی اشخاص در برابر ناپدیدشدن اجباری (CED)، کنوانسیون رفع هرگونه تبعیض علیه زنان (CEDAW)، کنوانسیون بین المللی رفع هرگونه تبعیض نژادی (CERD)، میثاق بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (ICESCR)، کنوانسیون بین المللی حقوق همه کارگران مهاجر و اعضای خانواده‌های آنان (CMW)، کنوانسیون

از طریق ایجاد و حفظ نهاد ها، قانون و پالیسی های که متضمن حاکمیت قانون باشد، و ترویج پاسخگویی و مسئولیت پذیری، رعایت شوند.⁵

- مقامات حاکم پس از به قدرت رسیدن، تدابیری را روی دست گرفتند که در مطابقت با بعضی از این مکلفیت ها قرار دارد. این [تدابیر] شامل ایجاد دفتر حقوق بشر یا سایر پست های بازرسی (آمبودس من) در وزارت های متعدد، معرفی تدابیر محافظتی برای افراد تحت توقیف، اعلان "عفو عمومی" برای مقامات گذشته و اعضای نیروهای امنیتی مربوط به رژیم قبلی، و پاسخگویی در برابر بعضی از میثاق های جهانی، ناظرین بین المللی و سایر میکانیزم های پاسخگویی که موارد مشخص نقض یا گزارش های مشخص از مجاری آن به سمع شان رسانیده شد، می شود.⁶

- مقامات حاکم در دسامبر ۲۰۲۱ فرمانی را صادر کرد که ازدواج اجباری را منع کرد، حق زنان بیوه به میراث را حفظ نمود، و به زنان حق داد تا خود شوهر شان را انتخاب کنند. باوجود آن، احکام محافظتی این فرمان کمتر تطبیق شد، و تأثیرات کلی این فرمان تحت الشعاع لغو نهاد های موجود برای حفظ حقوق زنان و دختران قرار گرفت.⁷

- وضعیت زنان و دختران، به ویژه وضع محدودیت ها بالای تعلیم دختران، تنها موضوع مشترکی بود که در تمام نظرخواهی ها مطرح شد. این مسئله نه تنها توسط زنان و دختران افغان برجسته شد، بلکه هر گروه زیدخل افغان که از او نظر خواسته شد - جامعه تجاری، علمای دینی، بزرگان قومی، جامعه مدنی، افراد مسلکی در بخش های صحتی و تعلیمی، مقامات حکومت پیشین، و همچنان تعداد زیاد نمایندگان مقامات حاکم - روی این موضوع تأکید کردند. جوانب زیدخل افغان در داخل و خارج از کشور تأکید کردند که محدودیت های کنونی بیانگر جامعه، فرهنگ و عنعنات افغانستان نیست و باید فوراً برداشته شود.

- محدودیت ها بالای زنان و دختران که از سپتامبر ۲۰۲۱ وضع شده است، در مغایرت با مکلفیت های افغانستان مندرج میثاق های متعدد بین المللی به شمول کنوانسیون منع هر نوع تبعیض علیه زنان (CEDAW) که این کشور آن را در سال ۲۰۰۳ تصویب کرد، قرار دارد.

- این محدودیت ها شامل فرامین و احکام پیرامون محدود ساختن [حق] تعلیم دختران بالاتر از صنف شش، حق دسترسی زنان به کار در رشته ها یا بخش های مشخص اشتغال، و آزادی زنان در رفت و آمد و آزادی اشتراک در بعضی اماکن عامه می شود.⁸ دامنه ای این محدودیت ها بالای زنان و دختران چنان گسترده است که بعضی ناظرین بین المللی و میکانیزم های حقوق بشر ملل متحد خواهان تدابیر پاسخگویی بین المللی شده اند.⁹

- تعداد از جوانب بین المللی زیدخل به شمول کشورهای همسایه، کشورهای اسلامی، و سایر کشورهای عضو و نهاد های ملل متحد ابراز می دارند که حقوق اساسی زنان و دختران، و نقش و موقف آنها در اجتماع باید رعایت شود. مقامات حاکم تلاش نموده اند که این محدودیت ها را به عنوان بخشی از دین اسلام و فرهنگ افغانی توجیه نمایند. به رغم آن، مشابه این محدودیت ها در هیچ یک از کشورهای عضو سازمان همکاری های اسلامی (OIC) وجود ندارد و اکثر افغان ها نسبت دادن این محدودیت ها به فرهنگ افغان ها توسط مقامات حاکم را رد می کنند.

حقوق اطفال (CRC)، کنوانسیون حقوق افراد دارای معلولیت (CRPD)، که مرتبط به تعهدات شان در راستای حقوق بین المللی بشردوستانه است، افغانستان عضویت چهار کنوانسیون ژنیو، و دو پروتوکل دیگر، و همچنان عضویت کنوانسیون ماین ضد پرسونل و کنوانسیون مهمات خوشه ای را دارد، به علاوه سایر تعهدات به معاهدات مربوط به روش ها و ابزار های جنگ.

⁵ [A/HRC/54/21](#).

⁶ به پاراگراف ۱۷-۱۲ [A/HRC/54/21](#) مراجعه شود.

⁷ وزارت امور زنان و سایر نهادها و تاسیساتی که به منظور حصول اطمینان از رعایت کامل حقوق زنان و حضور آنها در زندگی عامه ایجاد شده بود، لغو شده است. پاراگراف ۲۴ [A/HRC/54/21](#).

⁸ تا اکنون، مقامات حاکم تقریباً ۳۸۰ حکم را صادر کرده اند که ۵۴ حکم آن روی مکاتب، دانشگاه ها، سفر، عدالت، اشتغال، حضور در رسانه ها، خارج از منزل و فعالیت های تفریحی مربوط به زنان و دختران متمرکز می باشد. برای جزئیات بیشتر، به پاراگراف ۳۲ [A/HRC/54/21](#) مراجعه شود.

⁹ گزارش بازرسی ویژه در مورد وضعیت حقوق بشر در افغانستان و گروه کاری پیرامون تبعیض علیه زنان و دختران چنین نتیجه گیری می کند "که منزوی ساختن و تبعیض علیه زنان و دختران نهادینه شده که این امر نقض جدی و سیستماتیک حقوق بشر شمرده می شود و در تناقض با منشور ملل متحد قرار دارد." پاراگراف ۹۶-۹۵ [A/HRC/53/21](#).

- حقوق اساسی زنان و دختران به شمول حق دسترسی به تعلیم و کار، و حضور زندگی عامه و سیاسی نه تنها مکلفیت های اساسی یک دولت است، بلکه برای ارتقای ظرفیت یک دولت در راستای انکشاف و رشد اقتصادی درازمدت و صلح و امنیت نیز نهایت ضروری می باشد. هر نوع ادغام مجدد رسمی افغانستان در نهاد ها و سیستم های بین المللی نیازمند حضور و رهبری زنان افغانستان خواهد بود.
- این نظرخواهی ها سایر نمونه های برخورد غیرمساویانه و تبعیض آمیز را نیز برجسته ساخت. شهروندان از بعضی اقوام یا گروه های اقلیت مذهبی ابراز داشتند که احساس می کنند در انزوا قرار گرفته اند و مثال هایی از تبعیض و برخورد غیرمساویانه را حین دسترسی به خدمات دولتی، درج شکایت، یا اجرای حق شان به آزادی مذهبی، سیاسی یا فرهنگی، ارائه نمودند.
- گزارش هایی از قتل ها و توقیف های فراقانونی به شمول انتقام از مقامات حکومت پیشین و نیروهای امنیتی اسبق به رغم اعلان عفو عمومی، کماکان وجود دارد.¹⁰ هرچند تعدادی از مسئولین ارشد مقامات حاکم در مورد تطبیق عفو عمومی اظهاراتی داشتند، قضایای بسیار اندک از تحقیق علنی موارد احتمالی نقض پالیسی عفو عمومی وجود دارد و تدابیر علنی بسیار اندک مبنی بر تادیب یا پاسخگو قرار دادن [عاملین] موجود است. این باعث ایجاد معافیت از مجازات و فضای ترس و هراس شده است.
- فضای مدنی در افغانستان پس از محدودیت های فزاینده، نظارت، و ارباب جامعه مدنی و رسانه ها که منجر به دستگیری های خودسرانه افراد گردید، به پیمانه‌ی گسترده منقبض شده است.¹¹ ارائه گزارشات خبرنگاری در مورد این بدرفتاری ها توسط مقررات مبهم رسانه ها منع شده است.¹²
- انحلال عناصر کلیدی سیستم حقوقی و عدلی توسط مقامات حاکم، بیشتر باعث تضعیف رعایت حقوق و دسترسی به عدالت شده است. اداره لوی سارنوالی و انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان لغو شده اند.¹³ عدم طرزالعمل معیاری یا احکام قوانین برای قضات یا وکلای تا از آن پیروی کنند، و عدم موجودیت هیچ نوع قواعد در مورد محاکمه عادلانه باعث شده تا روند قانونی از اجراءات قضائی حذف گردد.¹⁴
- این نگرانی ها پیرامون حقوق بشر که توسط جوانب ذیدخل افغان حین نظرخواهی در سراسر کشور مطرح و شریک شد، فعالیت هایی اند که مانع زندگی روزمره شهروندان عادی افغانستان شده و به عدم مشروعیت مقامات حاکم در میان توده های بزرگ جمعیت می افزاید.

ب. مبارزه با تروریسم، مبارزه با مواد مخدر و امنیت منطقوی

- طوریکه در گزارش های ریعوار سرمندی در مورد افغانستان از ۱۵ آگست ۲۰۲۱ بدینسو ملاحظه شد، شرایط امنیتی در داخل افغانستان بهبود یافته که سفر و حمل و نقل را آسان ساخته است. چالش های اقتصادی توسط افراد مسلح و بعضی انواع فساد به گونه‌ی چشمگیر کاهش یافته است.
- اکثر جوانب ذیدخل بین المللی تلاش های مقامات حاکم در امر مبارزه با تروریسم جهانی به ویژه علیه گروه های تروریستی مانند شاخه خراسان دولت اسلامی (شاخه خراسان داعش) را ستایش کرده اند.

¹⁰ یوناما گزارش داد که از ۱۵ آگست ۲۰۲۱ الی ۳ جون ۲۰۲۳، مقامات حاکم مسئول حداقل ۲۱۸ مورد قتل فراقانونی و ۲۴۲ مورد توقیف و دستگیری فراقانونی بودند. هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان، "مانع فراراه صلح: نقض حقوق بشر علیه مقامات حکومت پیشین و اعضای نیروهای امنیتی اسبق در افغانستان: ۱۵ آگست ۲۰۲۱ - ۳۰ جون ۲۰۲۳"، آگست ۲۰۲۳.

¹¹ پاراگراف ۳۶-۳۳ A/HRC/54/21. یوناما، "وضعیت حقوق بشر در افغانستان: ۱۵ آگست ۲۰۲۱ - ۱۵ جون ۲۰۲۲"، جولای ۲۰۲۲. بطور مثال، در مارچ ۲۰۲۳، مطیع ویسا که فعال حقوق تعلیم دختران است، بدون دلیل دستگیر شد و تا هنوز در توقیف به سر می برد. یوناما، "وضعیت حقوق بشر در افغانستان: گزارش می - جون ۲۰۲۳"، جولای ۲۰۲۳ و صفحه ۲.

¹² هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان، "وضعیت حقوق بشر در افغانستان: گزارش می - جون ۲۰۲۳"، ۱۷ جولای ۲۰۲۳، صفحه ۵.

¹³ به پاراگراف ۱۷-۱۲ A/HRC/54/21 مراجعه شود.

¹⁴ بازرس ویژه مارگریت سترت ویت و بازرس ویژه ریچارد بونیت، "کارشناسان ملل متحد: افراد مسلکی حقوقی در افغانستان با خطرات احتمالی جدی مواجه اند، به حمایت عاجل بین المللی نیاز دارند"، اعلامیه مطبوعاتی، ۲۰ جنوری ۲۰۲۳.

- باوجود آن، تعدادی از کشورهای عضو حضور دوامدار گروه ها و افراد تروریست به شمول اعضای القاعده را در داخل افغانستان تصدیق کرده اند.¹⁵ به اساس این گزارشات، به نظر می رسد که تعداد چشمگیری از جنگجویان تحریک طالبان پاکستان به گونه‌ی آزاد در افغانستان گشت و گذار داشته، در آنجا سرپناه دارند و از آنجا حملات خشونت بار شدید را در داخل پاکستان انجام می دهند.¹⁶ در گزارش های ملل متحد ملاحظه شد که بعضی از این گروه ها با عناصر مقامات حاکم ارتباط دارند.
- مقامات حاکم در جریان تعامل با جوانب بین المللی، معلومات بسیار اندک در مورد حضور و برخورد با چنین گروه ها ارائه کرده اند. آنها تمایل نشان داده اند تا یک سلسله تدابیر محدود کننده را روی دست گیرند، ولی به اساس نظرخواهی ها، این تدابیر نگرانی های کشورهای عضو را که با خطر چنین فعالیت های خشونت بار مواجه اند، مرفوع نمی سازد.
- جوانب ذیدخل ملاحظه کردند که مدیریت قوی مرزها و کنترل امنیتی برای محدود ساختن و به حداقل رسانیدن تهدیدات و نگرانی ها بسیار ضروری می باشد. آنها گزارش دادند که تعاملات میان افغانستان و همسایه های آن پیرامون کنترل و تامین امنیت سرحدات طی دو سال گذشته در سطح مسلکی رسیده، که شامل ایجاد گروه های کاری دو جانبه بین اداراتی در چندین مرز بین المللی شده است. مقامات حاکم و کشورهای همسایه تاکید دارند که این امر نیازمند همکاری و بهبود بیشتر، منجمله در عرصه‌ی مساعدت های تخنیکی از سوی جوانب منطقوی و بین المللی، می باشد.
- مقامات حاکم پیشرفت های چشمگیری در راستای کمپاین کاهش و بالآخره محو کشت، پروسس و قاچاق مواد مخدر به نمایش گذاشته اند.¹⁷ تعداد زیادی از جوانب در ارائه مساعدت های جهانی بیشتر در این عرصه، به ویژه در قسمت کشت بدیل برای صدها هزار افغان که به تولید و تجارت مواد مخدر به عنوان منبع درآمد متکی هستند، ابراز علاقه کرده است.
- نیاز و علاقه در تعامل بیشتر در مورد موضوعات مربوط به منطقه، مرزها و امنیت وجود دارد. منافع مشترک مقامات حاکم و جامعه جهانی زمینه را برای همکاری در شماری از عرصه ها مساعد می سازد، هرچند به تبادل نظریات بیشتر به منظور رسیدگی به نگرانی های افغانستان و جامعه جهانی هنوز هم نیاز است.

ج. موضوعات اقتصادی، بشری و انکشافی

- جوانب در تمام عرصه ها تاکید کردند که هر نوع استراتژی تعامل بین المللی باید به چالش های بشری، انکشافی و اقتصادی که افغانستان به آن مواجه است، توجه داشته باشد. کشورهای همسایه تاکید نمودند که اقتصاد قوی و سالم در افغانستان برای تجارت منطقوی ضروری بوده و خطرات احتمالی اقتصادی به کشورهای شان، و همچنان احتمال مهاجرت های غیر قابل کنترل را کاهش می دهد. اکثر افغان های که نظر شان خواسته شد، خواهان آزاد سازی فوری و همچنان توانمندی کامل در سرمایه گذاری و دنبال کردن آینده اقتصادی شان و فرصت های معیشتی به گونه‌ی آزاد، بودند.
- قبل از آگست ۲۰۲۱، مساعدت ها که ۴۰ تا ۴۵ درصد عاید سرانه ناخالص را تشکیل می داد، تقریباً ۷۵ درصد مصارف عمومی به شمول حدود نصف بودجه دولت را تمویل می کرد. این مساعدت ها دفعتهاً در آگست ۲۰۲۱ متوقف شد، و دسترسی به سیستم بانکداری بین المللی و ذخایر ارزی در خارج از کشور به اساس بعضی تدابیر مشخص تحریمی، منجمد شدند. این وضعیت بحران پیچیده‌ی اقتصادی را به بار آورد. خدمات اساسی به شمول خدمات صحتی و تعلیمی مختل شد، در حالیکه فعالیت های سکتور خصوصی از هم پاشید و ثبات اقتصاد کوچک

¹⁵ به [S/2023/370](#) مراجعه شود. ۱ جون ۲۰۲۳.

¹⁶ پانوش قبلی < سایر جوانب ذیدخل منطقوی نگرانی شان را در مورد گروه های مسلح که در لست تحریم ملل متحد قرار دارند، به شمول تحریک اسلامی ترکستان شرقی و حزب اسلامی ترکستان (ETIM/TIP)، و تحریک اسلامی ازبکستان (IMU) ابراز کردند.

¹⁷ طوریکه در گزارش های ملل متحد مکرراً ملاحظه شد که گزارش نماینده خاص سرمنشی برای افغانستان به شورای امنیت به تاریخ ۲۶ سپتمبر ۲۰۲۳ نیز شامل آن می شود.

- با تهدید مواجه شد. به اساس گزارش اخیر دفتر ملل متحد برای هماهنگی امور بشردوستانه (اوجا)، ۲۹.۲ میلیون افغان به مساعدت های بشردوستانه نیاز دارند، که از آن جمله ۱۵.۳ میلیون با ناامنی شدید غذائی مواجه هستند.¹⁸
- هرچند اقتصاد از آن زمان بدینسو در سطح کلان توازن جدید و بسیار اندک را ایجاد کرده است، وضعیت رفاهی در سطح خانوار شدیداً پائین می باشد.¹⁹ میزان فعلی مساعدت ها برای تمام افغان هاییکه به مساعدت نیاز دارند، ناکافی می باشد. توقع می رود که میزان این مساعدت بیشتر کاهش یابد، که این امر وضعیت اقتصادی و بشری را بی ثبات می سازد.
 - سیستم بانکی هنوز هم به گونه‌ی نورمال فعالیت ندارد و جریان مالی بین المللی با محدودیت مواجه می باشد.²⁰ تقریباً تمام تجارت و سایر پرداخت ها از مجاری غیر رسمی صورت می گیرد. اجرای حواله از خارج کشور که از دیر زمان منبع مهم امرار معیشت برای خانواده های افغان محسوب می شود، نیز با موانع مواجه شده است. بانک ها در حال حاضر تدابیر مبنی بر صبر و شکیبائی را روی دست گرفته، و فعالیت های روزمره سکتور بانکداری اجراء نمی شود چنانچه هیچ سکتور خصوصی قرضه نمی دهد.
 - تأثیرات منجمد کننده بالای سکتور بانکداری و عدم اعتماد به اقتصاد افغانستان از آگست ۲۰۲۱ بدینسو نیز بنابر انتخاب پالیسی از سوی مقامات حاکم بوده است. ناتوانی در اتخاذ تدابیر پیرامون شفافیت مالی، لغو سیستم قضائی و تضمینات اساسی حقوقی، و عدم سهمگیری اقتصادی مساویانه توسط تمام سکتور های جامعه همه باعث شده تا میزان اعتماد تمویل کنندگان و سرمایه گذاران بین المللی کمکان پائین باشد. تعداد از وزارت ها با فقدان ظرفیت مسلکی مواجه اند – که قسماً ناشی از فرار افراد مسلکی بوده، ولی برخاسته از پالیسی های مشخص مقامات حاکم در برابر افرادی که در حکومت جمهورییت کار می کردند به شمول کارمندان مسلکی و کارمندان ملکی زن، نیز می باشد.
 - هرچند اقتصاد افغانستان موقتاً ثبات دارد، ولی این اقتصاد شکنند بوده و با خطرات احتمالی سیر نزولی مواجه است که این وضعیت افزون بر کاهش میزان تولیدات ناخالص داخلی می باشد که از قبل وجود داشت.
 - جریان کمک های بین المللی و انتقال منظم پول نقد که برای ارائه‌ی مساعدت های بشردوستانه ضروری می باشد، به مثابه عامل ثانوی بالای ثبات اقتصاد کلان تأثیر داشت. به رغم آن، جوانب زیدخل داخلی و بین المللی نگرانی های شان را مبنی بر چنین انتقال پول نقد اظهار داشته، و اینکه این روند در قالب فعلی پایدار نمی باشد.
 - هرچند ممنوعیت اخیر مقامات حاکم بر تولید هیروئین گام مثبت در عرصه‌ی مبارزه جهانی با مواد مخدر غیرقانونی می باشد، به نظر می رسد که این اقدام تأثیر بسیار منفی روی اقتصاد روستائی افغانستان، رفاه خانواده ها، و ثبات اقتصاد کلان داشته باشد، مگر اینکه [این ممنوعیت] با حمایت های جامع از سوی تمویل کنندگان پیرامون بدیل معیشت همراه باشد.
 - محدودیت های فعلی توسط اکثر تمویل کنندگان در ارائه‌ی مساعدت های انکشافی و به نحوی که این مساعدت ها فراهم می شوند – به گونه‌ی مثال، مانع هر نوع مساعدت های تخنیکی می شوند – باعث می گردد تا میزان مساعدت های بین المللی که بتواند پاسخگوی نیازمندی های اساس به گونه‌ی دوامدار بوده و از نظر هزینه مناسب باشد، را محدود می سازد. به دلیل حساسیت های سیاسی، مساعدت ها عمداً سیستم دولتی را دور می زند و از طریق شبکه موسسات متعدد ملل متحد و موسسات غیردولتی داخلی/بین المللی که اکثراً با هزینه بلند و هماهنگی ناکافی و نه در سطحی که در سراسر کشور به آن نیاز است، فراهم می گردد. اکثر این مساعدت ها از سقوط جمهورییت تا اکنون به شکل مساعدت های بشردوستانه کوتاه مدت بوده است.

¹⁸ دفتر ملل متحد برای هماهنگی امور بشردوستانه، "گزارش بشردوستانه آسیا پاسفیک"، سپتمبر ۲۰۲۳.

¹⁹ دفتر ملل متحد برای هماهنگی امور بشردوستانه، "Revised Humanitarian Response Plan (Jun – Dec 2023) Afghanistan" جون ۲۰۲۳. پروگرام غذائی جهان، "Afghanistan". بانک جهانی، [Afghanistan Welfare Monitoring Survey \(AWMS\): Round 3](#)، اکتوبر ۲۰۲۳، صفحه ۶.

²⁰ با توجه به ترتیبات ناکافی در نظارت از سکتور مالی و خطرات احتمالی تحریم ها به اساس قانون بین المللی مبارزه با تطهیر پول و مبارزه با تمویل تروریزم، بانک ها مایل به داد و ستد در سیستم مالی افغانستان نیستند. اریکا موریت، [Barriers to Afghanistan's Critical Private Sector](#)، [Recover, Norwegian Refugee Council](#)، مارچ ۲۰۲۳، اسلاید ۱۷-۲۰. بانک جهانی. گزارش انکشافی افغانستان – بلا تکلیفی پس از فرار ثبات. بانک جهان، اکتوبر ۲۰۲۳، اسلاید ۳۹-۴۲.

- محدودیت های فعلی در مساعدت ها و همکاری های تخنیکي باعث کاهش پیشرفت در سکتور های کلیدی به شمول زراعت و مدیریت آب، سایر عرصه های حمایت از معیشت، ماین پاکی، و برنامه های صحت عامه می شود. اکثر اعضای انزوای ناخواسته ای افغانستان از گفتگو های جهانی پیرامون تغییرات اقلیمی و از اکثر توافقات اقلیمی و وجوه برای رسیدگی به این معضل را ملاحظه کردند هرچند این کشور از جمله ۱۰ آسیب پذیرترین کشور در برابر تغییرات اقلیمی می باشد.²¹ در جریان نظرخواهی با جوانب ذیدخل افغانی، کماکان روی نگرانی مبني بر مدیریت آب در آینده تاکید صورت گرفت.
- جوانب ذیدخل راه های متعدد را برای بهبود موثریت مساعدت ها پیشنهاد نمودند که وضعیت بشری را بهتر می سازد یا افغانستان را در مسیر ثابت و پایدار بهبود اقتصادی قرار می دهد. به رغم آن، عواملی که باعث وضعیت کنونی شده، همانقدر که اقتصادی است، به همان اندازه سیاسی می باشد و بهبود اقتصادی شدیداً وابسته به تصمیم سیاسی به ویژه توسط تمویل کنندگان خواهد بود تا توسعه ای اقتصادی را به نفع مردم افغانستان ترویج دهند.

د. حکومتداری فراگیر و حاکمیت قانون

- حکومتداری فراگیر که متشکل از تمام افغان ها بوده و برای تمام افغان ها کار کند، خواست کلیدی اکثر جوانب ذیدخل افغانی و جامعه جهانی می باشد. افغانستان یک جامعه ای مختلط است که در آن اقوام مختلف، فرقه های مختلف، زبان های مختلف و فرهنگ های مختلف وجود دارد. حضور تمام اقشار افغانستان در بدنه ای حکومت ملی برای ثبات اجتماعی و سیاسی یک امر حیاتی و ضروری می باشد.
- اکثر افغان ها دیدگاه های شان مبني بر عدم شمولیت و اقدامات تبعیض آمیز از سوی مقامات حاکم به اساس قوم، زبان و جنسیت را ابراز کردند. بخشی از آنچه که عدم سهمگیری خوانده می شود، به عدم توانائی اکثر افغان ها در اشتراک در حیات سیاسی ارتباط دارد. تعداد کثیری کاهش چشمگیر در فضا برای فعالیت های سیاسی و محدودیت های بیشتر بر توانائی شهروندان در امر ابراز نگرانی یا ارائه نظریات پیرامون طرح پالیسی را ملاحظه نمودند.²² این وضعیت به ویژه زنان را که نقش برجسته در عرصه های سیاسی و حکومتداری در دوره ی جمهوری و همچنان در تاریخ مدرن افغانستان ایفا کرده اند، متاثر می سازد.
- کشور های عضو، نهاد های چندگانه، و شورای امنیت از مقامات حاکم خواستند تا سیستم فراگیر حکومتداری را ایجاد نمایند.²³ اکثر کشور های همسایه و همسایه های نزدیک همه شمول بودن و ایجاد یک حکومت متوازن، گسترده، فراگیر، پاسخگو و مسئول را منعکس کننده حقوق اساسی شهروندان و همچنان عامل کلیدی برای صلح، ثبات و همديگر پذیری در داخل کشور و در منطقه تلقی می کنند.
- مقامات حاکم این را به معنی تقاضا برای تقسیم قدرت و مشخصاً برگشت بعضی از رهبران سیاسی گذشته به حکومت تعبیر کرده اند. آنها همچنان ادعا می کنند که حکومت شان همه شمول می باشد چنانچه از گروه های مختلف قومی افغانستان نمایندگی می کند و به خاطریکه آنها توانسته اند اکثر خدمات مدنی را عرضه نمایند. به رغم آن، این توسط افغان ها و جوانب ذیدخل بین المللی ناکافی پنداشته می شود.
- راه های مختلف وجود دارد تا زمینه برای حضور معنی دار تمام افغان ها در امور عامه فراهم گردد، که [این راه ها] شامل میکانیزم هایی می شود که به خوبی در فرهنگ گفتگو و دیالوگ افغان ها در آمیخته است.

²¹ در آخرین لست ND-Gain (۲۰۲۱) که نشر شد، افغانستان در میان ۱۸۵ کشور، جایگاه ۱۷۹ را به خود اختصاص داد. این لست کشور ها را به اساس آسیب پذیری در برابر تغییرات اقلیمی همراه با آمادگی ها [در برابر این مسئله] بر شمرده است. به لینک ذیل مراجعه شود:

<https://gain.nd.edu/our-work/country-index/rankings/>

²² به گونه ای مثال، به گزارش یوناما تحت عنوان "وضعیت حقوق بشر در افغانستان: ۱۵ آگست ۲۰۲۱ الی ۱۵ جون ۲۰۲۲" جولای ۲۰۲۲؛ و گزارش یوناما تحت عنوان "وضعیت حقوق بشر در افغانستان: می - جون ۲۰۲۳"، جولای ۲۰۲۳ مراجعه شود.

²³ قطعنامه شماره ۲۵۱۳ (۲۰۲۱) شورای امنیت ملل متحد؛ قطعنامه شماره ۲۶۸۱ (۲۰۲۳) شورای امنیت ملل متحد، اعلامیه نشست مشورتی مسکو پیرامون افغانستان، ۲۰ سپتمبر ۲۰۲۳؛ نتایج شورای اتحادیه اروپا در مورد افغانستان، ۱۵ سپتمبر ۲۰۲۱.

- مقامات حاکم یک سلسله نظرخواهی های سیاسی که معمولاً در سطح محلی بود، و همچنان میکانیزم های مختلف در وزارت ها را ایجاد کرده تا مردم موضوعات را به مقامات حاکم گزارش و مطرح نمایند. هرچند این اقدام ستایش می شود، چنین تدابیر هنوز هم بسیار محدود است به ویژه برای زنان افغان، و فاقد شفافیت یا پایداری میباشد.
- جوانب ذیدخل خارج از مقامات حاکم نیز تدابیری را از طریق تلاش های مداوم در راستای گفتگو و سهمگیری در زندگی عامه برای فراگیر بودن روی دست گرفتند. به رغم چالش ها، محدودیت منابع، و موانع موجود، اکثر فعالین جامعه مدنی افغانستان کماکان تلاش کردند میان خود و با مقامات حاکم به گونه ای غیر رسمی ارتباط برقرار نموده و فضا برای گفتگو ایجاد نمایند.
- این راه های موجود را می توان از طریق گفتگو های داخلی پیرامون ایجاد ابزار منظم تر برای نظرخواهی و سهمگیری افغان ها از تمام طیف ها و گروه ها، تقویت و تکمیل کرد. ایجاد دوباره سیستم عدلی و حاکمیت قانون که محافظ حضور مساوی و رعایت حقوق باشد، باعث پیشرفت حکومتمداری جامع خواهد شد و در عین زمان در رشد و ثبات اقتصادی نقش خواهد داشت.

ه. نمایندگی سیاسی و تاثیرات روی اولویت های منطقی و سیاسی

- مقامات حاکم خواهان [به رسمیت] شناخته شدن سیاسی و نمایندگی دیپلماتیک هم به گونه ای دوجانبه و هم در ملل متحد شده اند. آنها ادعا کردند که شرایط آن را دارند تا کرسی افغانستان در مجمع عمومی ملل متحد را به دست بگیرند. در سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲، کمیته اعتبار بخشی مجمع عمومی ملل متحد موضوع در نظر گرفتن اعتبار بخشی به نماینده افغانستان را به تعویق انداخت. مقامات حاکم و تعدادی از جوانب ذیدخل عدم قناعت شان را در قبال اشتراک موقت نمایندگان قبلی جمهوری اسلامی در ملل متحد ابراز کردند.
- در جریان نظرخواهی، جوانب ذیدخل بین المللی از موفقی که در نشست نمایندگان خاص در مورد افغانستان که در ماه می ۲۰۲۳ توسط سرمنشی ملل متحد دایر شد و طی آن از تعامل با افغانستان و طرح رویکرد مشترک بین المللی پیشتیبانی صورت گرفت ولی توافق شد که مقامات حاکم در حال حاضر نباید به رسمیت شناخته شوند، حمایت کردند. عدم تصمیم مبنی بر نمایندگی از افغانستان در موسسات بین المللی به شمول ملل متحد در نتیجه به زیان مردم افغانستان تمام می شود و ثبات کشور در امر رسیدگی به اولویت های متعدد منطقی و بین المللی را محدود می سازد. این اولویت ها، به گونه ای مثال، شامل محدودیت ها و چالش های عملی فراراه توانمندی افغان ها در امر دسترسی به سند هویت و سفر و ویزا در داخل و خارج از کشور می شود.
- بن بست سیاسی نیز تاثیرات منفی روی علائق و نگرانی های منطقی به شمول تجارت، اتصال، و مدیریت منابع فرامرزی از طریق محدود ساختن راه هایی که به وسیله آن این موضوعات مورد بحث و رسیدگی قرار می گیرد، داشته است.

بخش ۳. پیشنهادات

وضعیت موجود تعامل و راه بسوی آینده

- در دو سال گذشته یک سطح بلند تعامل میان جامعه بین المللی و مقامات حاکم پیرامون مسایل چون دسترسی به کمک های بشردوستانه، تخطی های حقوق بشر، همکاری های اقتصادی و تجارت منطقه ای، همکاری در امر مبارزه علیه مواد مخدر و تروریسم وجود داشته است.
- اجماع کلی وجود دارد که بن بست سیاسی و رویکرد موجود برای تعامل بین المللی - عمدتاً مؤقتی، به ابتکار کشور های عضو و بازیگران انفرادی و واکنش به بحران ها - عواقب ناگواری برای مردم افغانستان و تمام منطقه دارد.
- در نتیجه، بسیاری از شرکای همکار از افزایش تعامل بین المللی به شیوه منسجم تر، هماهنگ تر و ساختارمند تر با درک واضحی از نتایج و تعهدات همه طرف ها حمایت خواهد کرد. این امر برای رسیده گی به نیازمندی های افغانستان، باز کردن فضای گفتگو میان افغان ها و کاهش بار بر دوش بازیگران بشردوستانه که اکنون در خط مقدم تعامل قرار دارند، ضروری خواهد بود.

- یکی از جزای کلیدی که در تعامل فعلی وجود ندارد، گفتگوهای بین الافغانی است. رسیده گی به این خلا میتواند در راه رفتن بسوی آشتی ملی و ایجاد مشروعیت داخلی، حاکمیت قانون و نظم قانونی - که همه این ها از عوامل حیاتی برای پذیرفته شدن دولت افغانستان بعنوان یک عضو تمام عیار در نظام بین المللی بشمار میروند، کمک کند.
- تدابیری وجود دارد که میتواند بطور فوری جهت رسیده گی پایدار تر و مؤثر تر به چالش های موجود اقتصادی و بشری و همچنین رسیده گی بهتر به نیازمندی های مردم افغانستان و منافع منطقه و جامعه بین المللی رویدست گرفته شوند.
- جهت پیشبرد مسایل سیاسی، به یک پروسه ساختارمندتر توأم با شرایط و انتظارات واضح برای همه طرف ها و همچنان میکانیزم های که هماهنگی را در انسجام تعامل بیشتر در آینده تضمین کند، وجود دارد.
- هدف این پروسه باید یک راه حل نهایی واضح برای افغانستانی باشد که در صلح با خود و همسایه گانش باشد و بطور کامل در جامعه بین المللی مدغم شود. پیشنهادات متعددی در این راستا طوری ذیل ارائه شده است:

۱. یک سلسله تدابیری که میتواند بطور فوری با هدف رسیده گی به نیازمندی های اساسی مردم افغانستان و تحکیم فضای اعتماد از طریق تعامل ساختارمند تر رویدست گرفته شوند.
۲. یک فراخوان توجه و همکاری بین المللی در مورد موضوعاتی که بالای امنیت و ثبات منطقه ای و جهانی تأثیر میگذارد.
۳. یک نقشه راه پیشنهاد شده برای تعامل سیاسی که برای ادغام دوباره و کامل افغانستان در جامعه بین المللی، مطابق به تعهدات و مکلفیت های بین المللی افغانستان با حمایت و همه شمول بودن داخلی که برای صلح و ثبات آینده کمک کند.
۴. یک مجموعه ای از میکانیزم ها و فارمت ها جهت حصول اطمینان از هماهنگی و تطبیق همه موارد فوق.

۱. اعتماد سازی از طریق رسیده گی به نیازمندی های فوری افغان ها

- نیازمندی های فوری مردم مستلزم تغییر کلی از رویکرد های کمک سیاسی به سمت کمک های بیشتر و پایدارتر، به ویژه در سکتور های کلیدی مانند مصونیت غذایی، معیشت و صحت است.
- ضروری خواهد بود تا از تلاش های کوتاه مدت مؤقت به سمت روش های کمی پایدار تر که از مشکلات هماهنگی و پراکنده گی جلوگیری میکنند عبور کرد. تأمین پیوستگی بیشتر و استفاده از صندوق های وجهی (مانند صندوق وجهی خاص برای افغانستان و صندوق وجهی مقاومت افغانستان) زمینه هماهنگی را مساعد و امکان پلان گذاری برای مقیاس و دسترسی را فراهم می کند و ترتیبات نظارتی مرجع ثالث را برای کمک به محافظت در برابر انحراف کمک ها و سایر خطرات ارائه می کند.
- در کل، پایبندی به اصول عدم تبعیض و شامل ساختن، احترام به حقوق زنان و تلاش ها برای مشارکت معنادار آنها و احترام به حقوق و آزادی های بنیادی همه افغان ها باید تضمین و تحقق یابد.
- تعامل بیشتر از طریق همکاری در مورد این اولویت ها میتواند به روابط بهتر، بهبود درک متقابل از طریق ارتباطات فعال و ایجاد اعتماد میان شرکای همکار بین المللی و افغان و میان خود افغان ها کمک کند.
- ساحات دارای اولویت شامل ذیل اند:

(الف) **گسترش کمک های بین المللی که به نیازمندی های اساسی مردم افغانستان، از جمله ارائه کمک های** تخنیکی جهت بهبود ظرفیت های ادارات مربوط برای ارائه خدمات مؤثرتر به مردم افغانستان، کمک می کند.

حمایت از مصونیت غذایی و معیشت های زراعتی، از جمله کمپاین جاری مبارزه علیه مواد مخدر اداره اداره حاکم، امنیت محیطی و مدیریت آب، سکتور صحت، از جمله حمایت از افراد دارای معلولیت و افراد آسیب دیده از جنگ، و همچنین تداوی معتادین مواد مخدر و ماین پاک. کمک ها باید آسیب پذیر ترین گروپ ها، زنان و دختران در اولویت قرار دهد.

تکمیل نمودن بعضی از پروژه های زیربنایی که تقریباً تکمیل شده اند و قبل از ماه آگست ۲۰۲۱ آغاز شده بودند، بخصوص پروژه های که تأثیر مستقیم بر رفاه افغانستان دارند و در صورت نا تمام ماندن، خطرات شدید زیست محیطی، امنیتی یا بشری را در قبال خواهند داشت.

برقراری گفتگوهای اقتصادی و اصلاحات جهت رفع بسیاری از موانع بر سر راه بهبود اقتصادی. این (ب) میتواند شامل شناسایی راه هایی برای کاهش تأثیرات رژیم تحریم های موجود بالای سکتور بانکی، حمایت از اصلاحات مالی و امکان گفتگو های اقتصادی و در نهایت هماهنگی با ادارات مالی اداره حاکم باشد.

شرکای همکار بین المللی باید از احیای بانک مرکزی افغانستان براساس گام هایی که اداره حاکم برای نشان دادن حاکمیت مالی شفاف و پاسخگو و تطابق بیشتر با مقررات مالی بین المللی برداشته است، حمایت کنند.

گفتگو های اقتصادی ممکن است تأثیر مثبتی بر محدودیت های سرمایه گذاری خصوصی و معاملات بانکی داشته باشد، اما تأثیرات سردکننده غیررسمی تحریم ها بر اقتصاد افغانستان را بطور کامل حل نخواهد کرد. اینها براساس نگرانی ها در مورد غیر قابل پیش بینی بودن و خطرات سیستم حاکم موجود و مسایل مربوط به حیثیت ناشی از محدودیت های اعمال شده بالای زنان و دختران است، بنابراین یگانه راه رفع این محدودیت ها آوردن تغییرات قابل توجه در پالیسی اتخاذ شده توسط اداره حاکم است.

پیشرفت در گفتگو ها و اصلاحات در مسایل اقتصادی باید صندوق وجهی مستقر در سویس برای مردم افغانستان را وادار کند تا منابع مالی را مطابق به اساسنامه خود، از جمله برای ثابت نگهداشتن نرخ اسعار و قیمت ها، ارائه کند. همچنین ممکن است به تدریج جایگزین انتقال کمک های نقدینگی موجود شود.

احیای قسمی ترانزیت، تجارت و سایر وسیله های اتصال منظم میان افغان ها و جهان. این میتواند (ج) شامل تدابیر برای بهبود مصونیت و ظرفیت میدان هوایی برای تعداد محدودی از شرکت های حمل و نقل که عملاً در افغانستان فعال اند و کاهش موانع بر سر راه عملیات عادی هوایی در میدان هوایی بین المللی کابل باشد.

پروژه های اداری منظم برای افغان ها در داخل و خارج از کشور باید احیا شود و میتواند نیازمند حمایت برای حصول اطمینان از اینکه صدور پاسپورت و ویزه ادامه پیدا کند، باشد که تا حدی به چاپ بین المللی و سایر تدابیر تسهیل کننده و هماهنگی بستگی دارد.

تشویق و کمک به فعالیت هایی که به افغان ها در تحقق حقوق سیاسی، فرهنگی و اجتماعی شان کمک می کند. این باید شامل حمایت از رسانه ها و جامعه مدنی، تدابیری باشد که فضای مدنی و سیاسی را (د) محافظت و گسترش دهد، حمایت از ابتکارات مربوط به حفظ فرهنگ و تدابیر برای حمایت از رویکرد های قربانی محور برای عدالت و مصالحه باشد. این میتواند شامل موارد ذیل باشد:

حمایت خاص از زنان و دختران، مانند حمایت از فرصت های تعلیمی، از جمله آموزش آنلاین یا مجازی، اشتغال، قرضه های کوچک مالی، جلوگیری از خشونت مبتنی بر جنسیت و ارائه حمایت های روانی و اجتماعی.

تداوم ارائه کمک های دوامدار به زنان و دختران و گروه ها و افراد آسیب پذیر افغان که به دنبال محافظت و پناهنده گی در خارج از افغانستان بوده اند.

ادامه گفتگوها با اداره حاکم در مورد مکلفیت های حقوق بشر، از جمله پیرامون قضایای گزارش شده نقض حقوق بشر، بلند بردن سطح آگاهی در مورد معیار های حقوق بشر و فراهم ساختن زمینه تعامل با ادارات مرتبط به پیمان.

۲. همکاری های دوامدار در مورد مسایل کلیدی امنیتی، منطقه ای و سیاسی

- شرکای بین المللی و ادارات سازمان ملل متحد همه انتظار دارند که دولت افغانستان تهدیدات علیه ثبات منطقه ای و جهانی را مدیریت و کاهش داده و از آن جلوگیری کند. نگرانی های تشخیص داده شده عبارتند از استفاده خاک افغانستان برای تهدید یا حمله به هر کشور دیگر، برنامه ریزی و تأمین مالی اقدامات تروریستی و تولید و قاچاق مواد مخدر غیرقانونی می باشد.²⁴
- دولت افغانستان و مقامات اداره حاکم نیز تعهدات چند جانبه و دو جانبه را برای جلوگیری از استفاده از خاک افغانستان برای تهدید امنیت سایر کشور ها و همچنین تعهدات مربوط به مبارزه علیه مواد مخدر و غیره مسایل منطقه ای را پذیرفته اند.²⁵
- رسیده گی به این چالش ها بطور مؤثر مستلزم هماهنگی و همکاری میان اداره حاکم و شرکای بین المللی بطور دو جانبه و چند جانبه است. شرکای بین المللی باید اقدام بالمثل را در جهت کمک و حمایت از اداره حاکم مطابق با قوانین، معاهدات و شرایط بین المللی حقوق بشر انجام دهند.
- یک تعدادی دیگر از منافع منطقه ای و جهانی نیز وجود دارد که بسیاری از آنها تأثیر بالقوه اثر گذاری بالای ثبات و امنیت را دارند که میتوانند از طریق توجه و تعامل منسجم تر و متمرکز تر تحقق داده شوند. ساحات دارای اولویت شامل موارد ذیل میباشد:

(الف) **حمایت از همکاری های امنیتی دوجانبه و چند جانبه**، از جمله فراهم کردن کمک های مربوط به رسیده گی به مسایل کلیدی امنیتی و ثبات منطقه ای. رسیده گی به تهدیدات به دیگر کشور ها توسط گروه ها و افراد مستقر یا فعال در افغانستان مستلزم ظرفیت و منابع قابل توجه و اقدام شرکای متعدد همکار است.

(ب) **همکاری با تلاش های بین المللی مبارزه علیه مواد مخدر**، در پالیسی و قانون، از جمله گام های بعدی برای حفظ مسیر فعلی محو مواد مخدر غیرقانونی.

(ج) **تحکیم مرز های بین المللی**، از جمله کنترل مؤثر مرزی و کنترل صدور اسناد هویت و سفر، همانطوریکه در قطعنامه های ۱۶۲۴ (۲۰۰۵) و ۲۱۷۸ (۲۰۱۴) شورای امنیت برای مبارزه با تروریسم و قاچاق انسان و مواد مخدر تأکید شده است.

(د) **گسترش همکاری ها و کمک های بین المللی در ساحات که اولویت های منطقه ای و جهانی را تحقق می بخشد**، از جمله در عرصه های سازگاری و پاسخ به اقلیم و مدیریت منابع طبیعی فرا مرزی، مبارزه با مواد مخدر، تحقق مصونیت صحنی جهانی و سایر عرصه های مورد علاقه و مقررات فرا ملی.

²⁴ در مورد تروریسم، به اعلامیه مشترک پنجمین گفتگو های وزرای خارجه چین-افغانستان-پاکستان در اسلام آباد، پاکستان بتاريخ ۶ می ۲۰۲۳ مراجعه کنید. در سال ۲۰۲۰، طالبان متعهد به ضمانت های مشابه برای جلوگیری از استفاده خاک افغانستان برای فعالیت های تروریستی در توافقتنامه دو جانبه با ایالات متحده امریکا شدند. به "توافقتنامه برای آوردن صلح به افغانستان میان ایالات متحده امریکا و طالبان" در سال (۲۰۲۰) مراجعه کنید. دولت افغانستان همچنان تعهداتی را در مورد پالیسی های مبارزه علیه مواد مخدر و توافقتنامه های دو جانبه با کشور های عضو همسایه در مورد حقایق و سایر مسائل منطقه ای نیز عقد نمودند. این ها در میان سایر موارد، شامل کنوانسیون واحد در مورد مواد مخدر ۱۹۶۲ که توسط پروتوکول ۱۹۷۲، کنوانسیون در مورد مواد مخدر روان گردان ۱۹۷۱، کنوانسیون ملل متحد علیه قاچاق غیرقانونی مواد مخدر و ماده های روان گردان سال ۱۹۸۸، معاهده آب رودخانه هلمند میان افغانستان و ایران میباشد.

²⁵ به گزارش چهاردهم تیم نظارت تحلیلی و نظارت بر تحریم ها که مطابق قطعنامه ۲۶۶۵ (۲۰۲۲) در مورد طالبان و سایر افراد و نهاد های مرتبط که تهدیدی برای ثبات صلح و امنیت افغانستان S/2023/370 هستند، مراجعه کنید.

ر) بازنگری و به روز نمودن احکام مرتبط به لست تحریم های ۱۹۸۸ سازمان ملل متحد، بر اساس قطعنامه ۱۹۸۸ (۲۰۱۱)، مطابق به پیشنهادات قبلی سازمان ملل متحد.²⁶ به روز رسانی تطابق و طی مراحل نمودن معافیت های سفر و رژیم تحریم ها را با واقعیت های موجود عیار نمودن به شکل بهتر تسهیل می کند.

ز) از سرگیری تدریجی تعامل دیپلماتیک در داخل افغانستان جهت تسهیل نمودن زمینه گفتگو های دوامدار با همه شرکای همکار افغان، تطبیق و حمایت مؤثر از ارائه کمک ها و کمک های انکشافی و قادر ساختن شرکای همکار بین المللی برای درک تهدیدات، چالش ها و واقعیت های عینی.

۳. نقشه راه برای ادغام حکومت افغانستان در سیستم جهانی

- همزمان با گام های فوق، جامعه بین المللی و شرکای همکار افغان باید پروسه مشارکت سیاسی منسجم تری را آغاز کنند. تعامل یک پارچه تر و منسجم تر بین المللی باید از طریق یک نقشه راه استوار بر عملکرد دنبال شود.
- طرح ذیل این نقشه راه (الف) مکلفیت های بین المللی دولت افغانستان را با معیار های پیشنهادی برای پیشرفت در راستای تحقق آنها، (ب) فراخوان برای یک پروسه سیاسی بین الافغانی را که راه را بسوی ساختن یک قانون اساسی جامع هموار کند بیان می کند که پیشرفت در هر دوی این مؤلفه ها راه را (ج) بسوی وضعیت نهایی عادی سازی روابط جامعه بین المللی با دولت افغانستان هموار خواهد کرد.

الف. مکلفیت های حکومت افغانستان

- اصول بنیادی منشور سازمان ملل متحد، همانطوریکه در مقدمه آن ذکر شده است، "نجات نسل های بعدی از شر جنگ"، و تأکید مجدد به باورمندی به حقوق بنیادی بشر، به کرامت و ارزش انسان، به تساوی حقوق زن و مرد" و "ایجاد شرایطی که تحت آن عدالت و احترام به مکلفیت های تصریح شده در معاهدات و سایر منابع قانون بین المللی که باید برقرار نگهداشته شوند" است.²⁷
- مقامات اداره حاکم درخواست کرده است که بعنوان اداره حاکم بر دولت افغانستان به رسمیت شناخته شود. به رسمیت شناخته شدن آنها به پذیرفتن مکلفیت ها و تعهدات آنها در کنوانسیون های بین المللی و اقدامات حسن نیت مبنی بر رعایت آنها از طریق پالیسی، قوانین و در عمل بستگی دارد. این مکلفیت های بین المللی همراه با سایر تعهدات و انتظارات برای دولت افغانستان، بخشی از مسئولیت پذیری دولت و اعطای مشروعیت است که در مورد همه کشورهای عضو جامعه بین المللی صدق میکند.
- افغانستان به معاهدات متعدد، از جمله رفتار در برابر همه شهروندان بدون در نظر داشت جنسیت، قومیت، هویت یا عقاید سیاسی، فرصت های مساوی برای مشارکت سیاسی، بیان، اشتغال و تحصیل، مساوات در دسترسی به مراقبت های صحتی و سایر خدمات اساسی، آزادی از شکنجه و آسیب جسمی، آزادی بیان عقاید سیاسی، اجتماعات و عقاید مذهبی متعهد شده است. این مکلفیت های معاهده همچنین آزادی گشت و گذار، از جمله آزادی سفر به خارج از کشور را نیز محافظت میکند.
- با توجه به پالیسی های مشخص در مورد زنان و دختران که از ماه اگست ۲۰۲۱ بدینسو اعمال شده است، مهم است تا به تعهدات و مکلفیت های دولت افغانستان بعنوان امضا کننده اعلامیه جهانی حقوق بشر و بعنوان عضو

²⁶ مقدمه منشور سازمان ملل متحد، این اصول در اعلامیه جهانی حقوق بشر که توسط مجمع عمومی در ماه دسامبر ۱۹۴۸ در جلسه عمومی ۱۸۳ آن به تصویب رسید، A/RES/217 (III)، بیشتر وسعت داده شد. بسیاری از احکام آن بخشی از قانون عرفی بین المللی در نظر گرفته شده و در سایر تعهدات الزامی معاهده نیز تکرار شده است.

²⁷ ماده های ۷، ۸، ۱۰، ۱۱ کنوانسیون رفع تبعیض علیه زنان (CEDAW)، ماده ۱۰ این کنوانسیون تصریح میکند که برای زنان و مردان باید شرایط یکسان برای دسترسی به تحصیل، از جمله دسترسی به "تعلیمات قبل از مکتب، عمومی، تخنیک، مسلکی و تعلیمات تخنیک عالی، و همچنان همه انواع آموزش تخنیک"، و نصاب تعلیمی و امتحانات یکسان وجود داشته باشد. این اصول همچنین در ماده های ۳، ۷ و ۱۳ میثاق بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، ماده های ۳، ۶ میثاق بین المللی حقوق فرهنگی و سیاسی و ماده ۲۴ کنوانسیون بین المللی حقوق اطفال در میان سایر احکام قانون بین المللی نیز حمایت شده است.

کنوانسیون رفع تبعیض علیه زنان (CEDAE)، کنوانسیون بین المللی حقوق مدنی، فرهنگی و سیاسی (ICCPR) و کنوانسیون بین المللی حقوق تعلیمی، اجتماعی و فرهنگی (ICESCR) تأکید کرد. مکلفیت ها بر اساس کنوانسیون رفع تبعیض علیه زنان، کنوانسیون بین المللی حقوق مدنی، فرهنگی و سیاسی و کنوانسیون بین المللی حقوق تعلیمی، اجتماعی و فرهنگی و سایر اسناد شامل حصول اطمینان از برخورداری زنان و دختران از حقوق برابر با مردان برای تحصیل در همه سطوح، اشتغال و شغل، و مشارکت در پروسه پالیسی سازی حکومت و سایر اشکال زنده گی عامه است.²⁸ سایر مکلفیت های کلیدی به حق زنان به کار در سازمان های بین المللی و سهم گیری در سازمان ها و انجمن های غیردولتی اشاره میکند.

- این تعهدات معاهده مستلزم محافظت از این حقوق در قانون و پالیسی و ایجاد ادارات و شیوه های منظم حاکمیت قانون است که تطبیق آنها را ممکن میسازد.
- تدابیر لازم باید برای حفظ این تعهدات معاهده بین المللی اتخاذ شود تا از تخطی های حقوق بشر جلوگیری و عاملان آنرا پاسخگو قرار دهد.²⁹
- نشان دادن اینکه اداره حاکم مکلفیت ها و تعهدات معاهدات پذیرفته شده توسط افغانستان تحت قانون بین المللی را به رسمیت می شناسد و قادر به انجام است، یک گام کلیدی در چارچوب این نقشه راه است و برای هرگونه پیشرفت در آینده در راستای عادی سازی و به رسمیت شناختن ضروری است. پیشرفت با گام های قابل سنجش برای تطبیق معیار های کلیدی طور ذیل نشان داده میشود:

- (۱) عملی نمودن مکلفیت ها و تعهدات معاهده افغانستان و سایر تعهدات تحت قانون بین المللی از طریق برداشتن فوری محدودیت ها بالای حقوق زنان و دختران در مکاتب متوسطه و تحصیلات عالی، محدودیت بالای فرصت های شغلی و انتخاب شغل، از جمله کار کردن با سازمان ملل متحد و مؤسسات غیردولتی، و آزادی بدون قید و شرط گشت و گذار و دسترسی به فضای عامه و امکانات ضروری.
- (۲) برداشتن گام های معنادار در راستای بهبود پیروی افغانستان از مکلفیت های معاهده، به ویژه در مورد رفتار و دسترسی یکسان. گام ها در این راستا شامل ذیل اند:

- (الف) بازنگری قوانین و پالیسی های موجود جهت حصول اطمینان از تطابق آنها با معیار های کلیدی مطرح شده در مکلفیت های معاهده افغانستان،
 - (ب) حصول اطمینان از محافظت های قانونی در برابر حقوق کلیدی که در قانون گنجانیده شده اند و پروسه های منظم و مدون حاکمیت قانون برای تنفیذ و محافظت از این حقوق،
 - (ج) حصول اطمینان از موجودیت ادارات و میکانیزم هایی که امکان تحقیق در مورد تخطی های حقوق بشر را در تمام وزارت ها فراهم کند و اینکه آنها با تدابیر پاسخگویی مناسب توأم با ابزار های جبران خسارت قابل دسترس به همه افغانها مرتبط باشند.
- (۳) تقویت و ایجاد اشکال حکومتداری همه شمول و قابل دسترس و به همه اقشار مردم در سراسر کشور، از جمله زنان، مردن و جوانان افغان خدمت کند و اینکه پروسه های تصمیم گیری مشارکتی، عدم تبعیض و قابل پیش بینی در حکومتداری را ترویج کند.

ب. پیگیری گفتگو های بین الافغانی برای دستیابی به حکومت بیشتر فراگیر

- علاوه بر پیشرفت افغانستان در تعهدات دولت افغانستان، ضرورت به برداشتن گام هایی در راستای گفتگو های ملی افغانستان وجود دارد که یک حکومتداری همه شمول را ایجاد کند و صلح پایدار و انکشاف اجتماعی، فرهنگی

²⁸ کنوانسیون رفع تبعیض علیه زنان (CEDAW)، ماده های ۷، ۸.

²⁹ شورای حقوق بشر A/HRC/54/21.

و اقتصادی را پس از ۴۵ سال درگیری های مسلحانه تضمین کند. این چیزی است که از سوی شرکای همکار افغانستان، شورای امنیت سازمان ملل متحد، فارمات های منطقه ای و بین المللی خواسته شده است و طالبان نیز در گذشته به آن متعهد بوده اند.³⁰

- یک گفتگوی سیاسی ملی که منعکس کننده دیده گاه ها و مشارکت همه افغان ها باشد، باید منجر به ایجاد یک حکومتداری قابل پیش بینی مبتنی بر حاکمیت قانون و نظام همه شمول متکی به قانون اساسی شود که حقوق شهروندان را در قانون تثبیت کند و یک چشم انداز قانونی قابل پیش بینی را ایجاد کند.
- برای آماده سازی همجو پروسه مراحل متعددی نیاز است. ادارات / میکانیزم های سنتی افغانستان برای ایجاد چارچوب و راهنمایی پروسه استفاده شده میتواند. استراتژی های مشخصی باید در نظر گرفته شود تا مشارکت معنادار زنان افغان را در همه مراحل این پروسه تضمین کند.
- شرکای همکار افغان، از جمله مقامات حاکم، باید متعهد به مشارکت و جستجوی راه های گفتگو در مورد آینده کشور باشند. نشست های مقدماتی در داخل و خارج از افغانستان به آماده سازی زمینه و تصمیم گیری در مورد پروسه کمک کرده میتواند. جامعه بین المللی باید شرکای همکار افغان را حمایت کنند تا مشارکت فراگیر و نماینده در چنین گفتگو ها را تأمین کنند.
- این گفتگو ها باید سعی کند تا چگونگی یک پروسه فراگیر ساختن قانون اساسی را مشخص کند. ترکیب تمام ادارات دخیل در چنین پروسه، مانند تشکیل یک لویه جرگه قانون اساسی باید نماینده گی تمام جامعه افغانی را منعکس کند.
- یک گفتگوی سیاسی ملی نیز به پروسه کمک میکند که چگونه ملت و شهروندان اش، که همه آنها قربانیان چندین دهه درگیری هستند، با یکدیگر مصالحه کنند و به اهداف مشترک برای یک افغانستان امن تر، باثبات تر، مرفه تر و فراگیرتر دست یابند.
- با توجه به فضای سیاسی موجود میان افغان ها چه در داخل و چه در خارج از کشور، این احتمال وجود دارد که مراحل پیشنهاد شده به حمایت قابل توجهی شرکای همکار بین المللی نیاز داشته باشد، اما چنین پروسه صرف براساس اراده سیاسی، تعهد و استقلالیت شرکای همکار افغان موفق خواهد شد.

ج. عادی سازی و نماینده گی حکومت افغانستان

- همانطوریکه در فوق تذکر داده شد، پیشرفت قابل توجه و قابل سنجشی در راستای عملی سازی مکلفیت های دولت افغانستان و در مورد حکومتداری همه شمول و گفتگو های بین لافغانی، حرکت بسوی وضعیت نهایی عادی سازی ادغام کامل افغانستان در نظام بین المللی را امکان پذیر خواهد کرد.
- ادغام کامل افغانستان در ادارات بین المللی شامل عضویت در مؤسسات مالی کلیدی و نماینده گی کامل افغانستان در مجمع عمومی سازمان ملل متحد و سایر مجامع مرتبط خواهد بود.³¹

³⁰ قطعنامه ۲۶۸۱ (۲۰۲۳) شورای امنیت ملل متحد "حمایت خود را اصل تعیین جامع و فراگیر، به رهبری ومالکیت افغان ها در مورد آینده سیاسی کشور ومسیر انکشاف" اعلام کرد. طالبان همچنان در "توافقنامه صلح افغانستان بین ایالات متحده امریکا وطالبان" (۲۰۲۰) متعهد به "گفتگو ومذاکرات بین الافغانی" شدند. اینها به عنوان مذاکرات با رژیم سابق مشخص نشده است - توافقنامه گفتگو با "طرف های افغانی" را برای تعیین وتشکیل حکومت اسلامی جدید افغانستان پس از حل وفصل موکول کرد. شورای امنیت ملل متحد این تعهد دوجانبه را در قطعنامه ۲۵۱۳ (۲۰۲۱) خود منعکس کرد که "همه طرف را تشویق میکند تا به دنبال یک راه حل سیاسی فراگیر از طریق مذاکره، مشارکت کامل، مساوی ومعنادار زنان" وبا "توصل به حاکمیت قانون، باشند. اخیراً، اعلامیه فارمات مشورتی مسکو در مورد افغانستان که بتاريخ ۲۹ سپتامبر ۲۰۲۳ در قازان برگزار شد، خواستار برقراری یک گفتگو عملی ونتیجه -محور با نماینده گان گروه های قومی - سیاسی بدیل به منظور تکمیل این پروسه به هدف ایجاد یک حکومت متوازن، متوازن، همه شمول، پاسخگو و مسئول در افغانستان شد.

³¹ در مواردی که ادعا های رقابتی برای نماینده گی یک کشور در مجمع عمومی ملل متحد وجود داشته باشد، یا زمانی که یک دوره انتقالی مشروعیت یک دولت انتقالی را زیر سوال برده باشد، این مسئله با بیانیه مثبت در مورد موضوع توسط ملل متحد، شورای امنیت یا هر دو حل وفصل میشود. برای روش گذشته در مورد قضایای کانگو (۱۹۶۰)، کامپوجیا (۱۹۷۹)، افغانستان (۱۹۶۹)، ودیگران، به سالنامه حقوقی ملل متحد، ۱۹۹۷ (انتشارات ملل متحد، نیویارک: ۲۰۰۴)، صفحات ۶۸ - ۴۶۵ مراجعه کنید. همچنان به (200) A/RES/63/301 ("وضعیت هندوراس: شکست دیموکراسی"): مطبوعات ملل متحد، "لیبی: پس از کشمکش های زیاد، مجمع عمومی شورای ملی انتقالی لیبی را بعنوان نماینده کشور برای شصت وششمین نشست

- عادی سازی، کمک های بین المللی را به سمت سطوح منظم تر و انواع کمک های انکشافی، از جمله کمک های مربوط به زیربنا ها و گفتگو های تکنیکی و همکاری، امکان پذیر میسازد. با نشان دادن توانایی مقامات حاکم برای حفظ تعهدات افغانستان و حکومتداری همه شمول، جامعه بین المللی باید به سرعت به سمت شناسایی یک راه حل برای معضل کنونی دارایی های منجمد شده افغانستان، بازنگری رژیم های مختلف تعزیرات و حرکت بسوی راه حل های دائمی تر اقتصادی، مانند افزایش سرمایه د افغانستان بانک گام بردارد.

۴. میکانیزم ها برای حمایت از تعامل

- تحقق پیشنهادات این گزارش مستلزم ظرفیت ها و پلتفورم های اختصاصی برای هماهنگی و همکاری و تسهیل تعامل ساختار یافته و رفع موانع بر سر راه است.
- مشورت ها با شرکای همکار حمایت قوی ملل متحد را برای ایفای نقش هماهنگ کننده و پیشبرد پروسه های تعامل ساختاری تر و منسجم تر که در بالا ذکر گردید، مشخص کرد. میکانیزم های پیشنهاد شده در اینجا توسط ملل متحد هماهنگ خواهد شد، اما متکی بر حمایت قوی و سهم فعال کشور های عضو و دیگر سازمان های بین المللی خواهند بود.
- این میکانیزم ها در کنار فارمت های منطقه ای موجود و پلتفورم های هماهنگی بین المللی که نقش حیاتی در رسیده گی به چالش های که افغانستان به آن مواجه است عمل خواهند کرد.
- این میکانیزم ها باید به تطبیق تدابیر برای رفع نیازمندی های فوری مردم افغانستان کمک کنند، آماده گی ها برای پیشبرد یک گفتمان سیاسی فراگیر بین الافغانی را تسهیل کند، و راه هایی را برای عمیق ساختن تعامل در راستای فراهم کردن زمینه برای ادغام کامل افغانستان در نظام بین المللی مشخص کند.
- برای هر یک از این میکانیزم ها، باید گام هایی برداشته شود تا زمینه مشورت، نظریات و مشارکت همه شرکای همکار افغان را فراهم کند. لازم است تا زنان افغانستان در همه نشست های که بالای آینده افغانستان تأثیر میگذارد اشتراک کنند و گزینه ها برای مشارکت معنادار و دوامدار زنان بطور فعال ایجاد و عملی شود.
- هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان (یوناما) از طریق نظارت، گزارش و مشارکت در طیف وسیعی از موضوعات در سطح ملی و محلی نقش مهمی را منحصیث پل ارتباط میان جامعه بین المللی و افغان ها ایفاء کرده است. یوناما باید به کار خود در حمایت از عمیق سازی تعامل ادامه دهد.

تدویر نشست گروهی بزرگ توسط ملل متحد

- گسترده ترین پلتفورمی که اکنون وجود دارد، فارمت فرستاده های خاص است که (منبعد بنام "گروپ بزرگ" یاد میشود) و آنرا سرمنشی ملل متحد در ماه می ۲۰۲۳ ایجاد کرد که باید بطور منظم جهت حفظ وحدت و هماهنگی جامعه بین المللی و بهبود همکاری در تعامل ادامه پیدا کند. این فارمت میتواند در سطح فرستاده های خاص یا حسب لزوم در سطح وزرای خارجه، تدویر جلسه نماید.
- بعنوان نخستین گام برای تحقق پیشنهادات، ملل متحد باید مشورت را با همه شرکای همکار آغاز کند تا یک نشست بموقع دیگری فارمت بزرگ را برگزار کنند تا در مورد نتیجه گیری ها و پیشنهادات این ارزیابی، به ویژه در رابطه به این فارمت و ایجاد گروه تماس که در ذیل پیشنهاد شده است، بحث و گفتگو کند.

گروه تماس جهانی

- یک گروه تماس کوچکتر باید از میان فارمت گروپ بزرگ که به این فارمت مرتبط باشد، تشکیل و انتخاب شود. این گروه تماس اقدامات و رویکرد ها در میان شرکای همکار بین المللی را هماهنگ کند، تعامل را حفظ و عمیق سازد

بر عهده گرفت"، ۱۶ سپتامبر ۲۰۱۱، مراجعه کنید. در این مورد، با توجه به اینکه مجمع عمومی ملل متحد و/یا شورای امنیت بیانیه هایی که قبلا مبنی بر رد به رسمیت شناختن امارت اسلامی، بازگشت مثبت احتمالا ضروری است، منتشر شده بود. به قطعنامه ۲۵۱۳ (۲۰۲۰) شورای امنیت ملل متحد، قطعنامه ۹۰/۷۵ مجمع عمومی، وضعیت در افغانستان (نشست ۷۵ پنجم: ۲۰۲۱-۲۰۲۰) مراجعه کنید.

و بتواند یک نقش پیشتاز را در راستای تعامل سیاسی فعال و مستمر با شرکای همکاری افغان، از جمله اداره حاکم ایفاء کند.

- مهم است تا گروه تماس بتواند با حمایت همه شرکای همکار بین المللی عمل کند. مؤثریت این گروه با تأیید حمایت شورای امنیت سازمان ملل متحد بلند برده شود.

فرستاده خاص ملل متحد

- یک فرستاده خاص ملل متحد باید تعیین شود تا منابع کافی و اختصاصی را جهت تسهیل تعامل بین المللی میان شرکای همکار بین المللی و افغان جلب و هماهنگی را ایجاد، و آنها را با پلاتفورم های پیشنهادی موجود متصل کند. فرستاده خاص باید از ملل متحد در گروه تماس بین المللی فوق الذکر نماینده گی کند و از وظایف و تشکیل جلسات منظم آن حمایت کند.
- فرستاده خاص ملل متحد باید روی دیپلوماسی میان شرکای همکار بین المللی و افغان و تحقق گفتگو های بین الافغانی تمرکز کند. این باید متمم دیپلوماسی ملل متحد در افغانستان باشد.

بخش ۴. نتیجه گیری

امیدوارم که این ارزیابی و پیشنهادات آن نظریه ها و راهنمایی های را برای شرکای همکار بین المللی و افغان، کشورهای عضو، ملل متحد و سازمان های بین المللی ارائه کند و انگیزه لازم را برای تغییر وضعیت موجود فراهم کند.

از همه کسانی که در این ارزیابی مستقل سهم ایفاء کردند صمیمانه قدردانی میکنم. شجاعت و عزم زنان و دختران افغان برایم به ویژه الهام بخش بود.

از مشورت های من واضح است که ما همه در دیدگاه خویش در مورد یک افغانستان که در صلح با مردم اش، همسایه گان اش و جامعه بین المللی باشد، متحد هستیم. همه شرکای همکار در ایجاد یک آینده مسالمت آمیز تر، مرفه تر و قابل پیش بینی تر برای افغانستان که همه افغان ها از آن نفع ببرند نقش دارند. همه افغان ها باید احساس کنند که افغانستان خانه مشترک آنهاست. با همکاری یکدیگر برای ایجاد فضا برای همه صداها، این امر امکان پذیر است.

استانبول

۲۶ اکتوبر ۲۰۲۳

ضمیمه: حیطة نظر خواهی

شورای امنیت درخواست کرد که ارزیابی مستقل پیشنهادات آینده نگر را برای رویکرد های واحد و منسجم میان بازیگران سیاسی، بشردوستانه و انکشافی در داخل و خارج سیستم ملل متحد بمنظور رسیده گی به چالش های موجود که افغانستان به آن مواجه است، بشمول و نه محدود به کمک های بشردوستانه، حقوق بشر و به ویژه حقوق زنان و دختران، اقلیت های مذهبی و قومی، امنیت و تروریزم، انکشاف، چالش های اقتصادی و اجتماعی، گفتگوها، حکومتداری و حاکمیت قانون، و تحقق هدف افغانستان امن، باثبات، مرفه و همه شمول مطابق با عناصری که در قطعنامه های قبلی شورای امنیت بیان شده است، ارائه کند.

شورای امنیت خواستار مشوره با همه بازیگران سیاسی و شرکای همکار ذیربط، بشمول مقامات ذیربط، زنان افغان و جامعه مدنی و همچنین منطقه و بخش گسترده جامعه بین المللی، بعنوان بخش پروسه ارزیابی گردید. با توجه به این مأموریت، تیم ارزیابی مستقل توجه خاصی مبذول داشت تا از پوشش کافی و توازن در مشورت با کشورهای عضو و سازمان های منطقه ای (به ویژه آنهایی که در منطقه یا با منافع و تعامل دیرینه در افغانستان هستند)، مقامات اداره حاکم افغانستان، جامعه مدنی افغانستان و دیگر شرکای همکار افغان، به ویژه زنان و دختران، کارشناسان موضوعی و منطقه ای و کسانی که در سیستم ملل متحد کار میکنند، اطمینان حاصل کند.

هدف از این مشورت ها و جمع آوری معلومات، ارزیابی چالش های موجود در افغانستان و رویکرد هایی بود که تاکنون برای رسیده گی به آنها، شناسایی راه های ممکن برای جامعه بین المللی جهت رسیده گی به این چالش ها در آینده، ارائه پیشنهادات برای یک رویکرد واحد و منسجم تر در میان بازیگران سیاسی، بشردوستانه و انکشافی (در داخل و خارج از سیستم ملل متحد)، اتخاذ شده است.

بعنوان بخشی از این مشورت ها، هماهنگ کننده خاص به ۱۵ کشور عضو، و افغانستان سفر کرد. او همچنان با نماینده گان ارشد ۱۴ کشور عضو و سازمان های منطقه ای مشورت کرد. در مجموع با تعداد ۱۱۷ نماینده کشورهای عضو (به غیر از افغانستان) مشورت صورت گرفت.

هماهنگ کننده خاص جهت مشوره های حضوری دو بار از افغانستان بازدید کرد و در آنجا با مقامات اداره حاکم در سطح وزرا، رهبران سیاسی، رهبران جامعه مدنی و تجاری، خبرنگاران، جوانان، محصلین و دیگر شرکای همکار ملاقات کرد. او با سفرا، فرستاده های خاص، و کاردار های سفارت های موجود در افغانستان مشورت کرد. وی همچنین با نماینده خاص سرمنشئ ملل متحد برای افغانستان و رئیس دفتر هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان، معاونین نماینده خاص سرمنشئ ملل متحد، تیم کشور ملل متحد، روسا، وجوه مالی و برنامه های ملل متحد مشورت کرد.

برعلاوه، تیم ارزیابی هماهنگ کننده خاص مشورت های حضوری را در هفت ولایت افغانستان انجام داد و با افراد از ۱۷ ولایت مختلف افغانستان که از طیف وسیعی از شرکای همکار بین المللی و افغان نماینده گی میکردند مشورت کرد. اینها شامل مشورت ها با نماینده گان مقامات حاکم به سطح وزرا، ولایت و ولسوالی و مردان و زنان شاغل در صحت عامه و معارف، کمک های بشردوستانه و انکشافی، زنان صاحب مشاغل، و کارکنان دولتی بود. مشورت ها همچنان شامل بخش بزرگی از فعالین جامعه مدنی، خبرنگاران، محصلین و سایر افرادی بود که از رویداد ها از ماه آگست ۲۰۲۱ بدینسو متأثر شده بودند و شامل کسانی بودند که در معرض نقض حقوق قرار داشتند.

با توجه با شرایط فوق العاده ای که باعث بیجاشدن و پراگنده شدن افغان ها در جریان و پس از رویداد های ماه آگست ۲۰۲۱ شد، هماهنگ کننده خاص و تیم او اقداماتی را جهت دریافت نظریات افغان هایی که در حال حاضر در خارج از افغانستان هستند، هم در جریان سفر های شان به سایر کشورهای عضو و از طریق مشورت های مجازی رویدست گرفتند. اینها شامل یک مشورت مجازی بزرگ بود که از طریق خدمات ارتباطی غیردولتی مجمع عمومی و چندین بحث های کوچکتر، و غیر عامه در گروه های متمرکز یا گروه های خاص شرکای همکار متمرکز بر موضوعات خاص ارزیابی، سازماندهی شد.

در مجموع، تیم ارزیابی با ۷۶۸ نفر مشورت کرد که از این تعداد ۳۶۵ نفر (۴۸ درصد) زنان و ۳۸۹ نفر (۵۱ درصد)³² مردان بود. شصت و دو درصد افرادی که با آنها مشورت صورت گرفت افغان، و ۳۲ درصد دیگر آن از سایر ملیت ها بودند.

برعلاوه مشورت گسترده با کارمندان ساحوی ملل متحد در جریان مشورت ها در داخل افغانستان، ارزیابی مستقل با نماینده گان از طیف وسیعی از ادارات ملل متحد مستقر در نیویارک، ژنیو و جاهای دیگر تماس حاصل کرد. در مجموع، تیم ارزیابی با متخصصین ۱۲۴ کارمند یا سایر کسانی که از ادارات، وجوه مالی و برنامه های ملل متحد نماینده گی میکردند مشورت کرد.

تیم ارزیابی همچنان با کارشناسان افغان و بین المللی، از جمله متخصصین امور کمک های بشردوستانه، حقوق بشر و به ویژه حقوق زنان و دختران، اقلیت های مذهبی و قومی، امنیت و تروریسم، مواد مخدر، چالش های انکشافی، اقتصادی و اجتماعی، گفتمان، حکومنداری، و حاکمیت قانون، در مورد موضوعات کلیدی این گزارش مشورت کرد. این شامل مشورت با طیف وسیعی فعالین بشردوستانه است که مشغول ارائه خدمات در افغانستان اند. بطور مشخص در مورد جندر، هماهنگ کننده خاص به متخصصین جندر در تیم خود، و معلومات، آمار و تحلیل های تأیید شده توسط ملل متحد در داخل سیستم ملل متحد و از منابع خارجی به روز شده دسترسی داشت.

³². این تفکیک جنسیت اشتراک کننده گان شامل مشورت با ۱۴ نفر در جریان یک بحث گروهی متمرکز در باره حقوق LGBTQ+ که ترجیح دادند که جنسیت آنها بصورت دوتایی یا جداگانه دیده نشود، نمیگردد.